

Trafin
tietotilinpäätös 2018

Sisällys

1. Tietojohtajan katsaus	5
2. Johdanto	7
3. Tietoturva	8
4. Tietosuoja	10
5. Tiedonhallinta	12
5.1 Tiedonhallinnan toimenpiteet	13
5.2 Rekisteritiedon hallinta	14
5.3 Tiedonhallinnan tunnuslukuja	14
5.4 Tietoarkkitehtuurin kehittäminen	16
6. Tietopalvelut	18
6.1 Tiedonluovutuksen tunnuslukuja 2018	18
6.2 Tietosuojasetuksen mukaiset palveluiden sähköistämiset	20
7. Trafín tietovirrat	22
7.1 Liikenneasioiden rekisteriin tallennettavat tiedot	23
7.2 Liikenneasioiden rekisteriin tallennettavien tietojen säilytysaika	27
7.3 Tietojen luovuttaminen Liikenneasioiden rekisteristä	27
7.4 Tietojen luovuttamisen rajoittaminen Liikenneasioiden rekisteristä	31

1. Tietojohtajan katsaus

Vuosi 2018 muistetaan tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanosta. Yksityinen ja julkinen sektori ovat valmiina uuteen tietomaailmaan. Vai ovatko? Kaikkeen ei pysty täydellisesti varautumaan, ja lähes yhtä varmasti kaikki ei tule heti valmiiksi. Asia on kuitenkin äärimmäisen tärkeä ja nyt se on saanut ansaitsemansa huomion. Liikenteen ja viestinnän saralla hyödynnetyt ja kerätyt viranomaisten tiedot koskettavat lähes kaikkia suomalaisia: kansalaisia, yrityksiä ja viranomaisia, eli koko yhteiskuntaa. Ei ole ihan vähäpätöinen asia, miten tiedoista huolehditaan. Tämä on tärkeää myös pystyä osoittamaan avoimesti ja ymmärrettävästi. Ymmärrys kasvattaa luottamusta. Tämä tietotilinpäätös pyrkii edellisten vuosien tavoin kasvattamaan ymmärrystä ja lisäämään luottamusta.

Digitaalinen ympäristö kehittyy vauhdilla, jota on vaikea ennakoita tarkasti. Samalla kun mahdollisuudet kasvavat, kasvavat potentiaaliset ongelmat – ja päin vastoin. Uhat voidaan nähdä myös mahdollisuutena kasvattaa kilpailuetua. Suomi voi tietosuojalaadun takuumaana synnyttää ja toteuttaa sellaisia uusia palveluja, jotka lyövät itsensä läpi juuri luotettavuutensa ansiosta. Edelläkävijyydellä on aina riskinsä. Trafín

kuljettajätietopalvelun oli tarkoitus tuottaa helposti ja sähköisesti informaatiota, jolla helpotetaan yritysten ja kansalaisten asiointia. Valitettavasti liiallisen tiedon näyttäminen aiheutti potentiaalista riskiä tietojen väärinkäytölle, ja palvelu suljettiin väliaikaisesti viime vuoden lopulla. Nyt kyseistä palvelua on muutettu niin, että minimipalvelun kannalta tarpeeton tieto on poistettu. Ennen kyseisen palvelun uudelleenavaamista selvitämme tietosuoja- ja -turvaa laajemmin luotettavuuden takaamiseksi.

Tiedon avoimuuteen tulee aina liittymään paradoksi. Mitä enemmän tietoa on tarjolla, sitä enemmän ja paremmin sitä voidaan käyttää sekä hyödyksi että vahingoksi. Tämän tasapainon löytämisen on oltava kaiken tekemisen fokuksessa. Alkuun monessa paikassa noudatetaan todennäköisesti varovaisuusperiaatetta. Virheitä välttelemällä voidaan tukahduttaa innovointi, ja uudet globaalit superpalvelut jäävät syntymättä, tai ne tekee jossain joku muu. Toisaalta kriittisten virheiden välttäminen on menestymisen kannalta vähintään yhtä tärkeää. Joka tapauksessa näyttää siltä, että olemme oikealla tiellä. Tietosuoja-asiat on haluttu nostaa tärkeäksi osaksi arjen toimintaa, eikä jättää vain taustapaperiksi ja rasiitteeksi.

Vuoden 2018 Trafín tietotilinpäätös on viraston viimeinen. Trafi, Viestintävirasto ja osa Liikennevirastoa sulautuivat yhdeksi virastoksi 1.1.2019. Syntynyt uusi Liikenne- ja viestintävirasto Traficom jatkaa samalla tietotilinpäätösten tiellä. Olemme nyt jo uudistaneet ulkoasua ja sisältöä tinkimättä kuitenkaan tietotilinpäätöksen ydinsanomasta. Tarkoitus on tietosuoja-asetuksen mukaisesti osoittaa tilintekokykyisyyttämme. Kerromme avoimesti sekä onnistumiset että asiat, joita tulee parantaa. Uudella virastolla on entistä parempi kyky vastata digitalisoituvan maailman haasteisiin ja viranomaistoiminnan luotettavuuden kasvattamiseen. Yhteistyö muiden viranomaisten, yritysten ja kansalaisten kesken on välttämätöntä onnistumisen kannalta. Katse on tulevassa ja suunta on eteenpäin!

Tietojohtaja
Juha Kenraali

2. Johdanto

Trafin tietotilinpäättös on kokenut muodonmuutoksen aikaisemmista vuosista. Aikaisemmin varsin laaja, jopa oppikirjamainen julkaisu organisaation tiedon tilasta on muuttunut tiiviiksi, mutta aiempaa informatiivisemmaksi kuvaukseksi organisaation tilintekokyvystä.

Luottamuksen rakentaminen ja oman vastuun tunteminen ovat keskeiset tavoitteet organisaation henkilötietojen käsittelyssä. Tämänvuotinen tietotilinpäättös keskittyy näiden tavoitteiden saavuttamisen kannalta olennaisiin elementteihin: tietoturvan varmistamiseen, tietosuojan huomioimiseen ja tiedonhallinnan toteuttamiseen. Tässä tietotilinpäättöksessä kerrotaan näiden elementtien nykytilasta ja volyymeistä sekä kartoitetaan kehitystoimenpiteet, joita Trafi teki niiden toteuttamiseksi vuoden 2018 aikana.

Tietosuoja-asetuksen keskeinen tarkoitus on antaa rekisteröidylle yhä paremmat edellytykset hallinnoida omia henkilötietojaan ja helpottaa tiedonsaantia omien henkilötietojen käsittelystä. Tietotilinpäättöksessä avaamme niitä keinoja, joita Trafín sähköinen asiointi mahdollistaa rekisteröidyn oikeuksien toteuttamisessa sekä kerromme, kuinka paljon rekisteröidyt ovat näitä oikeuksia käyttäneet.

Tietoinventaario ja tietovirtakuvaukset ovat alusta alkaen olleet keskeinen osa Trafín tietotilinpäättöstä. 1.7.2018 voimaan tulleen liikennepalvelulain myötä Trafín keskeiset rekisterit koottiin yhteen liikenneasioiden rekisteriin. Tässä tietotilinpäättöksessä kuvataan tietovirrat ja rekisterin tietosisältö uuden liikenneasioiden rekisterin mukaisina, liikenneasioiden rekisterin tiedon lähteet sekä luovutuksen saajat.

3. Tietoturva

DIGITURVALLISUUSKULTTUURIN KEHITTÄMINEN

Kehittämällä digiturvallisuusasennetta, -osaamista ja -tietoisuutta koko organisaatiossa saamme tietoturvallisuuden sisäänrakennettua kaikkeen toimintaan.

2018:

- tietojen luokittelu -koulutus ja opiskelumateriaali koko henkilöstölle
- tietosuoja-asetus ja digiturvallisuus -tilaisuus koko henkilöstölle
- tietoturvaohjeista koostettu perehdytyspaketti
- tietoturvavideot eri aihealueista koko henkilöstölle
- yleistä viestintää: Uhkatiedotteita ja ohjeistusta.

TILANNEKUVA

Luomalla ajantasaisen ja kattavan tilannekuvan toimintaympäristöstä ja sen kehittymisestä ymmärrämme nykyiset ja tulevat uhat ja oman kyvykkyytemme vastata niihin.

2018:

- uhkatilanteen seurannan prosessien kehittäminen
- digiturvallisuuden mittareiden määrittely.

VAATIMUKSET

Tunnistamme, analysoimme ja seuraamme lainsäädännöstä ja liiketoiminnasta tulevat tietoturvallisuuden vaatimukset ja sovellamme ne toimintaympäristöön.

2018:

- vaatimusten kuvaaminen ja vaatimusten hallinnan kehittäminen
- tetojen luokittelu käynnissä
- liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmien päivittäminen
- tietosuojasetuksen vaatimien muutosten toteuttaminen ja jatkuva kehittäminen
- kumppanisopimusten tietoturvaliitteen päivittäminen.

TIETOTURVASERTIFIOINNIT JA AUDITOINNIT

Sisäiset ja ulkoiset auditoinnit sekä tarkastukset tietoturvallisuuden jatkuvan kehittämisen tueksi ja tietoturvallisuuden tason osoittamiseksi

2018:

- ISO27001 vuosittainen seuranta-arviointi
- kumppaniauditointeja
- asiointipalveluiden auditointi tietosuojakohun yhteydessä: "Tietoturva keskimääräistä paremmalla tasolla".

DIGITURVALLISUUSRISKIEN HALLINTA

Riskiperusteinen suunnittelu ohjaa mitoittamaan ja kohdentamaan digiturvallisuuden hallintakeinot tehokkaasti. Hallintakeinot kattavat uhkien tunnistamiseen, suojautumiseen, poikkeamien havaitsemiseen ja niihin reagointiin liittyvät hallintakeinot.

2018:

- säännöllinen digiturvallisuusriskien analysointi ja jäännösriskien hyväksyminen, vahvistettu myös kriittisten ict-palveluntuottajien roolia
- tietoturva-analyysit, -testaukset ja lausunnot kaikille kehitystehtäville
- käyttövaltuuksien hallinnan kehittäminen: Uusien kokonaisuuksien liittäminen keskitettyyn käyttövaltuushallintaan ja käyttövaltuusroolien selkeyttäminen
- pääsynhallinnan kehittäminen: Uusien kokonaisuuksien liittäminen keskitettyyn pääsynhallintaan
- uuden end-point protection -ratkaisun käyttöönotto kaikkiin työasemiin käynnissä, mobiililaitteiden tietoturva-palvelut käyttöön
- lokienhallinnan kehittäminen: Keskitetyn lokivarastoratkaisun modernisointi ja hallintaprosessien kehittäminen käynnissä
- sovelluskirjastojen haavoittuvuuksien automaattinen seuranta, käyttöönotto kesken
- automaattisten tietoturvatestausten POC käynnistetty.

UHAT

Tunnistamme ja analysoimme todennäköisimmät digiturvallisuutta koskevat uhat, mm:

2018:

- haavoittuvuudet
- palvelunestohyökkäykset ja muut palveluiden saatavuuteen liittyvät uhat
- haittaohjelmat
- tietojen kalastelu.

POIKKEAMIEHALLINTA

Tietoturvapoikkeamien hallinnan toimenpiteet, joilla rajataan poikkeaman vaikutukset ja palautetaan toiminta normaalitilaan. Poikkeamille tehdään juurisyy-analyysi ja niille suunnitellaan korjaavat toimenpiteet. Tahallista hyökkäyksistä ja väärinkäytöksistä tehdään myös rikosilmoitus.

2018:

- häiriönhallinnan prosessien vahvistaminen tietoturvapoikkeamien osalta
- tietosuojavaatimusten huomioiminen poikkeamien käsittelyssä
- taisto18-harjoitus.

4. Tietosuoja

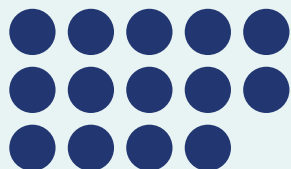

KÄSITELLYT LOKISELVITYSPYYNNÖT

KANSALAISET

VIRANOMAISET

HENKILÖTIETOJEN TIETOTURVALOUKKAUKSET

Tietoturvaloukkaus on kyseessä silloin, kun rekisterinpitäjän vastuulla olevia henkilötietoja esimerkiksi tuhoutuu tai muuttuu, henkilötietoja luovutetaan luvottomasti tai niihin pääsee käsiksi taho, jolla ei ole käsittelyoikeutta. Tietosuoja-asetus säättää rekisterinpitäjälle veloitteen ilmoittaa henkilötietojen tietoturvaloukkauksista valvontaviranomaiselle ja/tai rekisteröidyille sen mukaan, minkälainen riski loukkauksesta todennäköisesti aiheutuu luonnollisten henkilöiden oikeuksille ja vapauksille.

Trafi teki vuonna 2018 kaksi ilmoitusta henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta valvontaviranomaisena toimivalle Tietosuojavaltuutetun toimistolle.

LOKIENHALLINNAN KEHITTÄMINEN

Lokitiedoilla tarkoitetaan Trafian viranomaisjärjestelmien, esimerkiksi ajoneuvotietojärjestelmän, käytöstä lokirekisteriin tallentuneita käsittelytietoja, joiden tarkoitus on muun ohella varmistaa käyttäjien ja rekisteröityjen oikeusturvan toteutuminen.

Lokitietojen avulla voidaan luotettavasti osoittaa, kuka on tai ei ole tehnyt jotain tiettyä asiaa tietojärjestelmässä tai muussa ympäristössä, josta lokia pidetään. Lokitietoja voidaan luovuttaa kansalaisille esimerkiksi silloin, kun on syytä epäillä tietojen käsittelyn olleen epäasianmukaista tai asiassa on syytä epäillä väärinkäytöstä. Lokitietoja luovutetaan myös viranomaisille esitutkintaa varten. Trafissa käynnistettiin keskitetyn lokienhallinnan projekti, jonka tavoitteena on kehittää uusi, entistä tietoturvallisempi lokienhallintajärjestelmä. Lisäksi kansalaisten lokitiepyyntöjen käsittelyprosessia on pyritty kehittämään pyyntöjen käsittelyn nopeuttamiseksi.

TIETOSUOJA- JA TIETOTURVAKOULUTUKSET

Trafian tietosuojatyöryhmä järjesti koko henkilökunnalle suunnatun tietosuojakoulutuksen 22.5.2018. Trafilaiset osallistuivat myös Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) ja julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden johtoryhmän (VAHTI) järjestämään videokoulutukseen. Tämän lisäksi Tieto- ja tilastopalvelut -yksikkö järjesti yksikön sisäistä koulutusta sekä koulutusta tiedonluovutuksen kumppaneille.

Trafian tieto- ja tilastopalvelut ohjeisti tietosuoja-asioissa aktiivisesti sekä sisäisiä että ulkoisia asiakkaita. Yleisen ja tapauskohtaisen ohjauksen ja neuvonnan lisäksi yksikkö antoi kattavia kirjallisia ohjeistuksia henkilötietojen käsittelyyn liittyen.

TIETOSUOJAA KOSKEVAT LAUSUNTOPYYNNÖT

TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

EDUSKUNNAN OIKEUSASIAMIES

LAINSÄÄDÄNNÖN MUUTOKSET

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen voimaantulon jälkeen useita kansallisia henkilötietojen käsittelysäännöksiä sisältäviä lakeja on muutettu. Trafi vaikutti tähän lainsäädännön uudistamistyöhön antamalla useisiin hallituksen esityksiin lausuntoja. Lisäksi Trafi oli mukana laatimassa ajokorttilain muuttamista koskevaa hallituksen esitystä, jolla mahdollistettaisiin mobiiliajokortin käyttöönotto.

Trafi seurasi tiiviisti myös kansallisen tietosuojalain valmistelua. Laki astui voimaan 1.1.2019.

JULKISET KULJETTAJATIEDOT -PALVELUA KOSKEVA MEDIAKOHU

Julkiset kuljettajatiedot -palvelu julkaistiin nyky muodossaan ensimmäisen kerran 4.7.2018. Palvelusta sosiaalisessa mediassa nousseen keskustelun ja mediassa esille tulleiden seikkojen arvioimiseksi Julkiset kuljettajatiedot -palvelu otettiin pois käytöstä 9.12.2018. Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi Trafia selvittämään viraston sähköisten palveluiden suunnitteluun, tuotantoon ja ylläpitoon liittyvät käytännöt. Selvityksessä pyydettiin kiinnittämään erityistä huomiota tietosuoja- ja tietoturvakysymyksiin. Samalla liikenne- ja viestintäministeriö kannusti kaikkia valtionhallinnon organisaatioita hyödyntämään analyysin tuloksia omien palveluidensa tietosuojan ja -turvan varmistamisessa.

5. Tiedonhallinta

Trafissa tiedonhallinnan palveluilla tuotettiin ja kehitettiin asiakaslähtöistä tiedonhallintaa liiketoiminnan tueksi. Tavoitteena tiedonhallinnassa on turvata tiedon vaatimustenmukainen säilyminen ja käytettävyys säilytysmuodosta riippumatta. Tiedonhallinta käsittää perinteisen arkistojen sekä asian- ja asiakirjahallinnan lisäksi myös esimerkiksi dokumenttienhallinnan sekä rekisteritiedonhallinnan tukipalveluita.

Tiedonhallintaa pyritään toteuttamaan ja kehittämään yhä enemmän kokonaisuutena, joka ottaa huomioon tiedon eri muodot, käyttötarkoitukset sekä elinkaaren vaiheet. Järjestelmien kehittäminen ja integraatiot operatiivisiin järjestelmiin ovat myös tärkeä osa tiedonhallintaa, jolla pyritään helpottamaan käsittelijän työtä ja parantamaan tiedon hyödyntämisen mahdollisuuksia.

5.1 Tiedonhallinnan toimenpiteet

ASHA-HANKE

Trafissa vuonna 2014 käynnistetty ASHA-hanke on loppusuoralla. ASHA-hankkeessa keskitettiin, kehitettiin ja automatisoitiin Trafín asiakäsittelyprosesseja ja dokumenttienhallintaa. Tavoitteena on ollut saavuttaa kustannussäästöjä liiketoiminnalle ja sujuvoittaa työskentelyä, mutta huomiota on kiinnitetty myös hyvän tiedonhallintatavan jalkauttamiseen jokaisen Trafín virkamiehen arkeen. Hankkeen tausta-ajatuksina

vaikuttivat erityisesti käyttäjälähtöisyys, digitalisointi sekä prosessien tehostaminen ja selkeyttäminen.

ASHA-hankkeen neljä alaprojektia muodostivat hankkeen eri vaiheet. Kaikki projektit on saatu päätökseen vuoden 2018 aikana, ja hankkeessa on jäljellä enää muutamia toteutusta vaativia tehtäviä sekä viimeistelytyötä. Hankkeessa uudistettiin merkittävällä tavalla viraston asian- ja dokumenttienhallintaa sekä jalkautettiin toimintamalleja käsittelijöiden arkeen.

ASHA-HANKEEN TUOTOKSET

- **Portti-käyttöliittymä asianhallintajärjestelmä Twebiin**
- **ajantasainen tiedonohjaussuunnitelma**
- **arkistolaitoksen päätös pysyvästi säilytettävistä asiakirjoista**
- **asiakirjojen sähköisen säilyttämisen lupa**
- **uudistetut, käyttäjästävälliset sähköiset työtilat arkisto-integraatiolla**
- **arkisto yksittäisille tai massana arkistoitaville asiakirjoille, jotka eivät liity asianhallintaan**
- **hakukäyttöliittymä dokumenttien ja asiakirjojen hakemiseen**
- **mahdollisuus käsitellä rakenteisia, moniosaisia asiakirjoja.**

ASHA-HANKEEN VAIHEET

VAIHE 1

TIEDONOHJAUSSUUNNITELMAN PÄIVITTÄMINEN

Päivittämällä tiedonohjaussuunnitelma Sähke2 -vaatimusten mukaiseksi ja ajantasaiseksi tehtiin pohjatyö, jolla mahdollistettiin muun muassa asiakäsittelyprosessien automatisointi sekä sähköisen allekirjoituksen käyttöönotto. Tiedonohjausprojektissa käytiin läpi ja kuvattiin noin 850 asiaryhmää eli Trafín tehtävää.

VAIHE 2

ASIANHALLINNAN KÄYTETTÄVYYDEN PARANTAMINEN

Asianhallinnan prosessien käsittelyä varten suunniteltiin ja toteutettiin Portti-käyttöliittymä, jossa huomioitiin käyttäjiltä tulleet käytettävyyden parantamisen toiveet ja prosessien tehostus mm. ottamalla käyttöön sähköinen allekirjoitus. Asianhallintajärjestelmä itsessään säilyi samana, vaikka käyttö nykyään tapahtuu käyttöliittymän kautta.

VAIHE 3

DOKUMENTINHALLINNAN KEHITTÄMINEN JA DIGITAALIARKISTON TOTEUTTAMINEN

Sähköisiä työtiloja kehitettiin tukemaan paremmin dokumenttienhallintaa ja sähköistä työskentelyä. Projektissa toteutettiin myös Holvi (digitaalinen arkisto), jonne dokumentteja voidaan integroation kautta ja jonne asianhallinnan aktiivipuolelta voidaan siirtää asioita säilytykseen.

VAIHE 4

ASIAN-, ASIAKIRJA- JA DOKUMENTTIENHALLINNAN KEHITTÄMINEN JA HYVÄN TIEDONHALLINTATAVAN JALKAUTTAMINEN

Viimeisessä vaiheessa tunnistettiin päällekkäisiä asian-, asiakirja- ja dokumenttienhallinnan järjestelmiä. Asiakirjat ja dokumentit pyrittiin keskittämään hankkeessa aiemmin luotuihin käyttäjästävällisiin ja tehokkaisiin järjestelmiin. Projektissa myös pelastettiin asiakirjoja päällekkäisistä tietojärjestelmistä ja jalkautettiin hyvää tiedonhallintatapaa trafilaisille.

5.2 Rekisteritiedon hallinta

Rekisterin hallinta -projekti (REHA) käynnistettiin Trafissa vuonna 2015 ja saatiin päätökseen syyskuussa 2018. Projektissa toteutettiin rekisterin hallintamalli ja siihen kuuluvat ohjeistot ja kuvauspohjat, rekisteritiedon hallinnan tukipalvelun kuvaus, ylläpidettävä luettelo Trafin rekistereistä sekä mallipohjat tietosuojaselosteesta ja selosteesta käsittelytoimista. Projektin myötä Trafissa otettiin käyttöön JHS 201 Rekisteritiedon metatiedot -suosituksen mukaiset käytänteet soveltuvin osin. Suositus määrittelee yhteiset metatiedot julkishallinnon rekisterien ja niiden sisällön kuvaamiseen. Suosituksen tarkoituksena on yhtenäistää rekisterien kuvaamista ja tukea tiedon elinkaaren hallintaa, mihin projektissakin tähdättiin.

Liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) myötä lähes kaikki Trafin rekisterit koottiin liikenneasioiden rekisterin alle. Tulevana vuonna toteutetaan liikenneasioiden rekisterin tarkempi kuvaus ja haetaan myös säilytysaikapäättöstä kansallisarkistolta rekisteritietojen säilytykseen.

REKISTERITIEDONHALLINTAA TOTEUTETAAN SEURAAVILLA PROSESSEILLA:

- rekisterin tunnistaminen ja rajaaminen
- rekisterin tietosisällön kuvaaminen
- rekisterin tietosuojaselosteen laatiminen
- rekisteriluettelon ylläpitäminen
- rekisterin arvonnäytteen laatiminen.

5.3 Tiedonhallinnan tunnuslukuja

Trafissa käsiteltiin asianhallinnan kautta vuonna 2018 noin 580 000 asiaa. Asiat tulivat vireille muun muassa erilaisten lupa-, hyväksyntä- ja päätösasioiden yhteydessä, joko sähköisiä kanavia pitkin tai paperisessa muodossa kirjaamon kautta. Saapuneet paperiasiakirjat digitoitiin keskitetysti, minkä jälkeen niitä käsiteltiin sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.

Koko asiamäärästä noin 15 % kirjattiin keskitetyssä kirjaamopalvelussa. Suurin osa asioista tuli vireille automaattisesti operatiivisten järjestelmien tai sähköisen asioinnin kautta. Asianhallinnan asioihin liittyi vuonna 2018 yhteensä noin 900 000 asiakirjaa. Suuret asia- ja asiakirjamäärät asettavat vaatimuksia niin järjestelmille kuin keskitetyille palveluillekin.

Kesäkuun alusta lähtien liikennelupien (taksi-, tavara-, ja henkilöliikenneluvat) myöntäminen ja valvonta siirtyi ELY-keskuksilta Trafin tehtäväksi. Vireillä olevia asioita siirrettiin ELY-keskuksista Trafin asianhallintaan 72 kappaletta. Suljettuja, jo käsiteltyjä asioita konvertoitiin ELY-keskusten asianhallintajärjestelmästä Trafin digitaaliseen arkistoon Holviin noin 23 000 asiaa, joihin liittyi 50 000 asiakirjaa. Samassa yhteydessä Trafin asianhallintajärjestelmän rinnalle käyttöön tuli toinen järjestelmä liikennelupien asianhallintaa varten. Liikennelupa-järjestelmien uudistamista varten käynnistettiin projekti, jonka yhteydessä myös asianhallinta tullaan siirtämään keskitetyn asianhallinnan piiriin.

Vuonna 2017 Trafi sai kansallisarkistolta seulontapäätöksen, jonka mukaan viraston asiakirjat säilytetään pääsääntöisesti vain sähköisessä muodossa. Perinteisen paperiaineiston määrää onkin saatu jo hieman vähennettyä. Edellisvuodesta paperiarkistojen määrä vähentyi vuonna 2018 200 hyllymetrin verran.

Trafissa digitoitiin vuoden aikana noin 2,3 miljoonaa tieliikenteeseen liittyvää asiakirjaa, mukaan lukien katsastukseen ja rekisteröintiin liittyvät asiakirjat. Yhteensä digitoituja asiakirjoja on ajoneuvotietojärjestelmässä noin 42 miljoonaa. Digitoitavat asiakirjat käsitellään pääsääntöisesti jo palveluntuottajalla, joten Trafiin saapuessaan asiakirjat eivät enää kuulu asianhallinnassa käsiteltävien asioiden piiriin.

**TRAFISSA
KÄSITELTÄVÄT
ASIAKIRJALLISET
TIEDOT**

VUOSI 2018

YHTEENSÄ

Paperiarkiston määrä
vähentynyt
200 hyllymetriä

Paperiarkistoja
5,8 km

Asianhallintajärjestelmissä
käsitellyt asiat
580 000

Asianhallintajärjestelmissä
käsitellyt asiat
1,8 miljoonaa

Digitoituja asiakirjoja
2,3 miljoonaa

Digitoituja asiakirjoja
42 miljoonaa

Digitaalisia asiakirjoja yhteensä
(asianhallintajärjestelmissä)
950 000

Digitaalisia asiakirjoja yhteensä
(asianhallintajärjestelmissä)
3,3 miljoonaa

5.4 Tietoarkkitehtuurin kehittäminen

Tietoarkkitehtuurin merkitys korostuu yhä enemmän yhteiskunnan siirtyessä digitaaliseen maailmaan. Tietoarkkitehtuuri on yksi haastavimmista kokonaisarkkitehtuurin näkökulmista laajuutensa vuoksi. Tämän vuoksi on hyvä määrittää mitä tietoarkkitehtuurilla tarkoitetaan ja mitä se organisaatiossa merkitsee.

Yleisesti tietoarkkitehtuuri nähdään käsite- ja tietomalleina sekä organisaation tietopääoman kuvaajana. Tätä se käytännössä onkin. Kuvaukset jakautuvat loogiseen ja fyysiseen tasoon. Loogisen tason kuvaukset ovat kuvauksia liiketoiminnan tarvitsemasta tiedosta ja vastaavat yleensä kysymykseen "miten". Fyysisen tason kuvaukset menevät lähemmäs tietojärjestelmäarkkitehtuuria ja kuvaavat yleensä operatiivisten tietojärjestelmien fyysisiä tietomalleja. Fyysinen taso vastaa kysymykseen "missä".

Osalla malleista ja kuvauksista voidaan kuvata organisaation koko tietopääomaa ylätasolla. Näitä kuvauksia voidaan hyödyntää muun muassa tietopääoman kuvauksena organisaation ulkopuolelle tai organisaation sisällä tiedolla johtamisessa. Tarkempia kuvauksia puolestaan pystytään hyödyntämään liiketoiminnan tarpeisiin sekä kehitystehtäviin. Alimmalla, laajimmalla tasolla tietoarkkitehtuurin kuvauksissa ollaan jo hyvin lähellä tietojen fyysistä kuvausta, esimerkiksi liiketoiminnan käytössä olevaa operatiivisen tietojärjestelmän sisältöä.

Vuoden 2018 aikana tietoarkkitehtuurin kehittämistä varten tehtiin nykytilan kartoitusta tietoarkkitehtuurin tilanteesta Trafissa. Kartoitus toteutettiin tutkimalla tietoarkkitehtuurikuvauksia ja haastatteleamalla tärkeimpiä tietoarkkitehtuurin sidosryhmiä. Trafissa on kuvattu tietoarkkitehtuuria osana kokonaisarkkitehtuuria jo muutaman vuoden ajan. Ensisijaisesti tietoarkkitehtuurin kuvauksia on tehty kehitystehtäviin liittyen. Yhteenvetona nykytilasta todettiin tietoarkkitehtuurikuvauksien olevan hyvin eritasoisia, eikä tietoarkkitehtuurin tekemiselle ole varsinaista ohjeistusta.

TIETOARKKITEHTUURI TRAFISSA

Tietoarkkitehtuurin kehittämisen alussa määriteltiin, mitä tietoarkkitehtuuri Trafissa merkitsi. Yleisesti tietoarkkitehtuuri näyttäytyy käsite- ja tietomalleina sekä organisaation tietopääoman kuvaajana. Tätä se oli myös Trafissa, jossa tietoarkkitehtuuri nähtiin tietoon liittyvien kuvauksien mallien ja raamien antajana ja keskeisten tietoon liittyvien asioiden, kuten tunnisteiden ja käsitteiden ylläpitäjänä. Tietoarkkitehtuuri toimi tukipalveluna tiedon kuvaamisen ja keskitettyjen tunnisteiden, koodien, sanaston ja käsitteistön ylläpitäjänä. Tietoarkkitehtuuri tarjosi myös tukea kehitystehtäville kehityksen kohteena olevien tietojen kuvaamiseen.

Tietoarkkitehtuurin kehittämisen tavoitteena oli tunnistaa kaikki Trafian tiedot, koota tiedoista tietoryhmät, laatia niistä tietokatalogi ja kuvata tiedot käsitteinä. Tavoitteena oli myös virastotasaisen sanastotyön käynnistäminen. Kehittämistyön osana myös toteutettiin yhteisiä kuvausmalleja tai työkaluja, joiden avulla tietoarkkitehtuurikuvaukset saatiin yhteneväisiksi.

TIETOARKKITEHTUURIN TAVOITETILA

Tavoitteena on, että liikenteen kaikki tiedot on kuvattu yhteen tietokatalogiin, josta tiedot on helppo esittää eri käyttötarkoituksia varten. Tiedoista on muodostettu päätietoryhmät, joiden alle on koottu tiedot tietoryhmittäin. Tietojen ryhmittelyä voidaan hyödyntää useissa eri tehtävissä, kuten rekisterien kuvaamisessa. Liikennepalvelulain myötä voimaan tullut Liikenneasioiden rekisteri on laajuudeltaan todella valtava ja sen kuvaaminen yhtenä rekisterinä on iso haaste. On suunniteltu, että kuvaustyö toteutetaan tietoryhmittäin tai tietovarannoittain.

Tietojen ryhmittelyn yhteydessä on tavoitteena muodostaa myös käsitemalli, jonka avulla pystytään puhumaan yhteistä kieltä liikenteen tiedoista niin sisäisesti kuin viraston ulkopuolellakin. Tavoitteena on myös käynnistää sanastotyö vuoden 2019 aikana.

Kehitystehtävien ja muiden keskeisten toimintojen osalta toteutetaan kohteen käsitemallit, joissa avataan kyseisen tehtäväalueen keskeisimmät käsitteet ja niiden väliset suhteet. Kehitystehtävissä kehitettävien tietojärjestelmien, sekä muiden keskeisten tietojärjestelmien tiedoista tehdään tietomallit, joiden avulla nähdään helposti mitä ja minkä tyyppistä tietoa tietojärjestelmät sisältävät.

Myös rajapinnoissa kulkeva tieto on kuvattu tietoarkkitehtuuriin. Myös tietojen väliset suhteet sekä tietovirrat on kuvattu niin, että ne ovat hyödynnettävissä helposti eri käyttötarkoituksiin. Tavoitteena on toteuttaa keskeisimmistä tiedoista tietostandardit, joiden avulla pystytään vakiomaan joitain useassa paikassa käytössä olevia tietokokonaisuuksia. Tällainen tietokokonaisuus tehdään esimerkiksi liikennevälineistä.

Liikennevälineen tietokokonaisuus näyttää, mitä ja minkälaista tietoa liikenneväline sisältää. Liikennevälineitä ovat ajoneuvo, raidekalusto, ilma-alus, alus ja vesikulkuneuvo.

Liiketoiminnalle tarjotaan keskitetysti ohjeet ja mallit tietojen kuvailuun hyödynnettäväksi jokapäiväisessä toiminnassa sekä kehitystehtävissä.

6. Tietopalvelut

6.1 Tiedonluovutuksen tunnuslukuja 2018

340 000
TIEDONLUOVUTUS-
KIELTOA

● Henkilöitä, joilla on jokin tiedonluovutuskielto	339 071
● Suoramarkkinointikieltoja	337 554
● Yksittäisluovutuskieltoja	267 069
● Liikenteeseen liittyvät tarkoitukset -kielto	263 955
● Avoimen rajapinnan kielto	25 538
● Kehitys- ja innovaatiokielto	23 729
● Turvakielto	9 848

32 000
AVOIMEN DATAN
TIETOLATAUSTA

Vuonna 2018 liikenneasioiden rekisterissä noin 340 000 henkilöllä oli voimassa jokin tiedonluovutuskielto.

Taulukossa on eritelty kieltolajien henkilömäärät. Yhdellä henkilöllä voi olla voimassa useampi kieltolaji samanaikaisesti. Yritykset ja yhteisöt eivät voi rajoittaa tietojensa luovutusta muuhun kuin kehitys- ja innovaatiotoimintaan. Turvakieltoa haetaan maistraatista sen ylläpitämään väestötietojärjestelmään (VTJ).

Käytetyin tiedonluovutuskieltolaji on suoramarkkinointikielto, joka estää henkilötietojen luovuttamisen suoramarkkinointia varten. Tämä estää markkinointipostin esimerkiksi katsastusyriyksiltä tai autoliikkeiltä.

Avoim data koostuu tietoaaineistoista, jotka ovat maksuttomia ja hyödynnettävissä julkiseen käyttöön.

Avoimen datan tietolatauksia tehtiin vuonna 2018 yhteensä noin 32 000 kappaletta. Suosituin oli rautatiekaluston aineisto.

Aineistolatauksina tarjottavaa avointa dataa päivitetään neljännesvuosittain ja data julkaistaan CSV-muodossa.

Avoim data on raakadataa rekisteristä. Sitä ei ole jalostettu julkaisijan puolesta tai sitä muokataan mahdollisimman vähän. Datan jalostus ja hyödyntäminen ovat ulkopuolisten tahojen tehtäviä, kuten myös hyödyntämiskohteiden ideoiminen.

92 milj.
LUOVUTETTUA
TIETOYKSIKKÖÄ
AINEISTOISTA

Aineistoilla tarkoitetaan Trafín kumppaneilleen toimittamia tieliikenteen rekisteritietoaineistoja, jotka perustuvat sopimukseen tai tietolupaun. Eniten rekisteritietoa luovutetaan eräpalveluina, mikä tarkoittaa säännöllisiä otantoja määrätyn väliajoin liikenneasioiden rekisteristä. Eräpalveluaineistoja hyödynnetään muun muassa vakuutusmuutostapahtumissa.

- **Osoitejälleenmyynti** 21 000 000
- **Markkinatieto** 5 000 000
- **Eräpalvelut** 66 000 000

Markkinatietoaineistosta tehdään esimerkiksi tilasto- ja markkina-analyyssejä. Osoitejälleenmyyntiaineistoja hyödynnetään muun muassa suoramarkkinoinnissa (katsastustarjoukset, autoliikkeiden tarjouskampanjat).

97,5 milj.
LUOVUTETTUA
TIETOYKSIKKÖÄ
RAJAPINNOISTA (API)

Trafín ohjelmointirajapintojen (API) kautta luovutettiin vuonna 2018 yhteensä noin 97,5 miljoonaa tietoyksikköä.

Suorakyselyillä tarkoitetaan viranomaisten sekä organisaatioiden tekemiä kyselyitä suoraan Trafín rekisteritietojärjestelmästä. Käyttöoikeudet järjestelmään on myönnetty lakisääteisen tehtävän hoitamista (katsastusasemat, vakuutusyhtiöt) tai viranomaiskäyttöä varten (poliisi, tullit, rajavartiolaitos).

Rajapintaan voidaan tehdä kyselyjä ja sovellus-sovelluskyselyjä koneluettavassa muodossa. Tätä rajapintaa hyödyntävät muun muassa vakuutusyhtiöt (tarjouslaskelmat), viranomaiset sekä kumppanit (esim. rekisteritunnuksella haku -palvelut, ajanvarauspalvelut, korjaamopalvelut, hinauspalvelut).

Keskitettyyn tietovarastoon (TILU) tehdyt rajapintakyselyt tulevat muun muassa sähköisen asioinnin kautta sekä viranomaiskyselyistä. Alusten sekä vesikulkuneuvojen rajapintaan tehdyt kyselyt tulevat muun muassa viranomaiskyselyiden kautta.

6,06 milj.
YKSITTÄISKYSELYÄ
JULKISISTA
REKISTERITieto-
PALVELUISTA

Julkiset rekisteritietopalvelut tarkoittavat kansalaisille suunnattuja tietopalveluita Trafín sähköisessä asiointissa. Palveluissa saatavat tiedot ovat julkisia rekisteritietoja, joista voidaan tehdä yksittäisiä kyselyitä. Rekisteritietojen tietosisältö vaihtelee tietojen julkisuudesta, liikennevälineen lajista ja liikennevälineen rekisteröinnin ajankohdasta riippuen.

- **Suorakyselyt, lakisääteiset tehtävät (ATJ)** 8 500 000
- **Suorakyselyt, viranomaiset (ATJ)** 1 800 000
- **Viranomaisten sovellus-sovelluskyselyt** 13 000 000
- **Kumppaneiden sopimuskyselyt** 18 000 000
- **TILU** 56 000 000
- **Alukset ja vesikulkuneuvot** 200 000

6.2 Tietosuoja-asetuksen mukaiset palveluiden sähköistämiset

Tietosuoja-asetuksen yhtenä tarkoituksena on ollut antaa rekisteröidyille paremmat edellytykset hallinnoida omia henkilötietojaan ja helpottaa tiedonsaantia omien henkilötietojen käsittelystä.

Trafissa rekisteröidyn oikeus päästä omiin tietoihin eli tarkastusoikeus ja oikeus omien tietojen oikaisuun toteutettiin luomalla sähköiset lomakkeet, jotka liitettiin osaksi Trafín sähköistä Oma asiointi -palvelua. Trafín Oma asiointi -palvelussa oli runsaasti rekisteröityä koskevaa tietoa jo tarjolla, joten oletuksena oli, että omien tietojen tarkastuslomakkeella tehtäviä tietopyyntöjä olisi tullut maltillinen määrä. Tietopyyntöjen määrä ylitti kuitenkin odotukset sekä niiden käsittelyyn varatut resurssit.

Myös omien tietojen korjauslomaketta käytettiin ahkerammin kuin Trafissa osattiin odottaa. Suurin osa sähköisen lomakkeen kautta tulleista korjauspyynnöistä ei kuitenkaan liittynyt tietosuoja-asetuksen tarkoittamaan omien tietojen korjaukseen.

Edellä mainittujen ongelmien takia omien tietojen tarkastus- ja omien tietojen oikaisupyntölomake poistettiin sähköisistä palveluista ja ne korvattiin PDF-lomakkeilla.

Tietosuoja-asetuksessa ja liikennepalvelulaissa säädettyä rekisteröidyn oikeutta päättää tietojensa luovuttamisesta laissa säädettyissä käyttötarkoituksissa silmällä pitäen Trafissa toteutettiin tiedonluovutuskieltojen hallintapalvelu. Palvelu julkaistiin 19.8.2018 Trafín Oma asiointi -palvelussa. Hallintapalvelussa kirjautunut käyttäjä voi tarkastaa voimassa olevat kieltonsa sekä lisätä ja poistaa kieltoja.

7. Trafin tietovirrat

Trafille säädettyjen tehtävien yhteydessä kerättävät rekisteritiedot koottiin 1.7.2018 voimaan astuneeseen lakiin liikenteen palveluista (320/2017), jossa kaikki Trafin rekisterit yhdistettiin Liikenneasioiden rekisteriin.

Tämän lainsäädäntömuutoksen vuoksi myös Trafin tietovarantoja ryhdyttiin kehittämään uudelleen, Liikenneasioiden rekisteriä silmällä pitäen.

Vuoden 2018 tietotilinpäätökseen on koottu tietovirtojen osalta Liikenneasioiden rekisterin tietosisältö yleisellä tasolla sekä liikenneasioiden rekisterin tiedon lähteet sekä luovutuksen saajat. Tietovirtakuvaukseen on myös liitetty tietojen säilytysajat.

LIIKENNEASIOIDEN REKISTERIN TIETORYHMÄT

Liikennevälinetiedot

Toiminnanharjoittajaluvat

Henkilöluvat

LIIKENNEASIOIDEN REKISTERIÄ PIDETÄÄN

- liikenteen lupien ja muiden oikeuksien myöntämiseksi ja valvomiseksi
- liikenteen turvallisuuden parantamiseksi
- liikennevälineiden ja niihin liittyvän verotuksen ja kiinnitysten yksilöimiseksi
- ympäristöhaittojen vähentämiseksi
- liikkumispalveluiden kehittämisen sekä niiden käyttämisen edistämiseksi
- tutkimus- ja kehittämis- ja innovaatio toiminnan mahdollistamiseksi
- henkilön omien tietojen hallintaan perustuvien palveluiden kehittämisen edistämiseksi
- liikenteen viranomaispalvelujen tuottamiseksi ja kansainvälisten velvoitteiden täyttämiseksi.

Rekisterissä olevia tietoja Trafi on saanut käyttää laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi.

7.1 Liikenneasioiden rekisteriin tallennettavat tiedot

LIIKENNEASIOIDEN REKISTERIIN VASTAANOTETAAN/SAADAAN TIETOA SEURAAVILTA TAHOILTA:

- lupien hakijoilta sekä lupien haltijoilta
- ilmoituksenvaraista toimintaa harjoittavilta
- liikennevälineen omistajilta, haltijoilta ja käyttäjiltä
- liikennevälineiden ja niiden moottoreiden valmistajilta ja maahantuojilta sekä heidän edustajiltaan
- oppilaitoksilta, kouluttajilta ja näytön vastaanottajilta
- lääkäreiltä ja psykologeilta sekä sairaanhoito- tai terveydenhuoltotoimintaa harjoittavilta yhteisöiltä ja laitoksilta
- lupakirjan ja kortin valmistajalta ja käsittelijältä
- Suomen ja Venäjän välistä rautatieyhdyshenkilöitä harjoittavalta.
- rekisteröintitehtäviä suorittavalta, katsastustoiminnan harjoittajalta, yksittäishyväksyntöjä myöntävältä sekä muulta Trafín sopimuskumppanilta
- Liikennevakuutuskeskuksesta ja vakuutusyhtiöltä
- laivaisännältä ja varustamolta
- muilta viranomaisilta.

LUONNOLLISESTA HENKILÖSTÄ TALLENNETAAN

- henkilötunnus
- sukupuoli
- syntymäaika (jos ei ole henkilötunnusta)
- kansalaisuus
- kotikunta
- nimi
- nimikirjoitusnäyte
- osoite tai muu yhteystieto
- syntymäaika, -kunta ja valtio
- tieto henkilön kuolemasta
- valokuva
- yritys- ja yhteisötunnus
- äidinkieli ja asiointikieli

KÄYTTÖTARKOITUKSEN KANNALTA VÄLTTÄMÄTTÖMIMMÄT LUONNOLLISTEN HENKILÖIDEN, OIKEUSHENKILÖIDEN TAI LIIKENNEVÄLINEIDEN TIEDOT:

- kiinnityksistä
- konkurssista
- lakisääteisistä maksuista, veroista ja niiden suorittamisesta
- suomalaisessa aluksessa työskentelevien henkilöiden merimiestoimista
- takavarikoista
- tieliikenteen valvontalaitteiden korttitiedoista
- ulosotosta
- vakuustakavarikoista
- vakuutuksista
- vammaisen pysäköintiluvasta
- myönnetty lupa tai sen peruuttaminen
- velkajärjestelyistä
- yrityssaneerauksista.

OIKEUSHENKILÖSTÄ TALLENNETAAN:

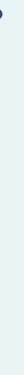
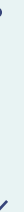
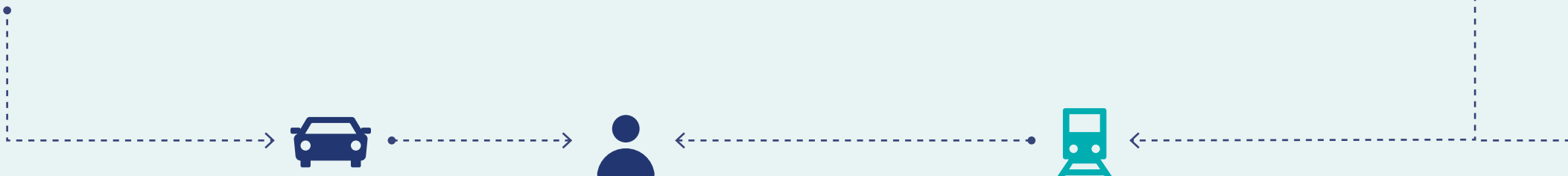
- aputoiminimi
- asiointikieli
- kotipaikka
- nimi
- osoite ja muut yhteystiedot
- tiedon muun yhteisön vastuuhenkilöstä tiedon vastuuhenkilöiden yksilöinti- ja yhteystiedoista
- toimitusjohtaja
- vastuunalainen yhtiömies
- yhtiön omistussuhteet
- yritys- ja yhteisötunnus.

LAKISÄÄTEISTEN TEHTÄVIEN SUORITTAMISEKSI TALLENNETAAN TIEDOT:

- ajokielloista
- muista vastaavista seuraamuksista
- rikoksista seuranneista rangaistuksista
- tehdyistä rikoksista
- valvontatehtäviensä johdosta määrittämistä seuraamuksista.

HENKILÖLUVISTA VOI TALLETTAA TIEDON:

- myönnetystä tai peruutetusta luvasta
- lupaehdoista
- luvan erivapauksista
- luvan muutoksista
- evätystä lupahakemuksesta
- luvan myöntäjistä ja sijaintivaltiosta
- luvan, kelpoisuuden, hyväksynnän tai pätevyden hakemisesta ja käsittelystä
- koulutuksista ja kokemuksesta
- kokeista ja arvioinneista
- tarvittavasta kielitaidosta
- terveydentilasta ja tiedon lääkärin- ja psykologin tarkastuksista
- lupien, kelpoisuuksien, hyväksyntöjen ja pätevyksiä vastaavien korttien, kirjojen ja todistusten myöntämisestä, peruuttamisesta, katoamisesta ja tuhoutumisesta
- muista Euroopan unionin lainsäädännön ja kv-sopimuksien mukaan liikenteen viranomaisen rekistereihin kirjattavista tiedoista.

TOIMINNANHARJOITAJALUVISTA TALLENNETAAN:

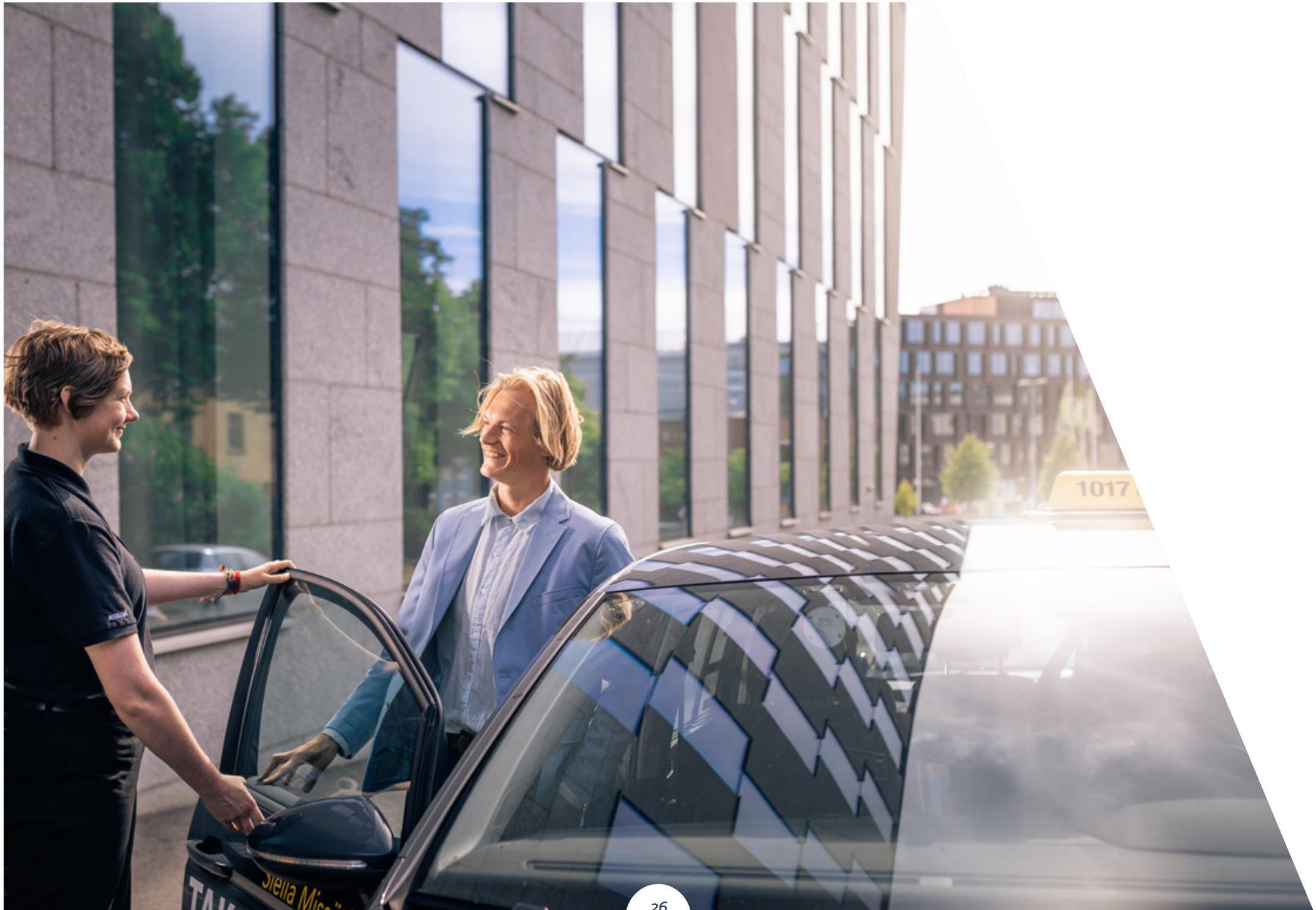
- hyvämaineisuuden ja luotettavuuden arviointiin liittyvät tiedot
- ilmoituksen käsittelyä koskevat tiedot
- ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat tiedot
- tiedot luvan sisällöstä
- tiedot lupaehdoista
- tiedot lupatunnuksesta
- luvan hakemisesta ja sen käsittelyä koskevat tiedot
- tiedot luvan muutoksesta
- tiedot luvan myöntämisen ja ilmoituksenvaraiseen toimintaan liittyvän rekisterimerkinnän tekemisen edellytyksistä
- tieto luvan voimassaoloajasta
- myönnetty lupa tai sen peruuttaminen
- poikkeamailmoitustiedot
- riskiyritystieto.

LIIKENNEVÄLINEISTÄ TALLENNETAAN:

- anastustiedot
- hallintatiedot
- haltijatieto
- historiatiedot
- hyväksyntätiedot
- katsastustiedot
- kaupalliset tiedot
- kunnossapidosta vastaavat tahot
- kunnossapitoa koskevat tiedot
- käyttäjätiedot
- käyttökieltoa koskevat tiedot
- käyttörajoitusta koskevat tiedot
- käyttötarkoitustiedot
- käyttöönottotiedot
- käytöstä poistotiedot
- luokitustiedot
- muun rekisteröintitiedot
- muut teknisiä tarkastuksia koskevat tiedot

- omistajatiedot
- rakennustiedot
- rekisteritunnuksen ja muut yksilöinti- ja numerointitiedot
- tekniset tiedot
- tiedot kotipaikasta ja käyttöalueesta
- tiedot viranomaistarkastuksista
- väliaikaista käyttöä koskevat tiedot.

7.2 Liikenneasioiden rekisteriin tallennettavien tietojen säilytysaika

- **Henkilölupaan liittyvät tiedot poistetaan kun henkilötiedot eivät ole enää käyttötarkoitukseensa nähden tarpeellisia tai viimeistään 10 vuotta luvan päättymisen jälkeen.**
- **Raideliikenteen kelpoisuustiedot 10 vuoden kuluttua luvan voimassaolon päätyttyä.**
- **Merimiesten meripalvelu-, koulutus- ja pätevyystiedot 70 vuoden kuluttua niiden rekisteröinnistä.**
- **Henkilötiedot viimeistään 10 vuoden kuluttua henkilön kuolemasta, jollei tietoja ole jo muulla perusteella poistettu.**
- **Rekisteröidyn terveydentilaa koskevat tiedot heti, kun ne ovat käyneet tarpeettomiksi.**
- **Rikoksia ja niihin liittyviä seuraamuksia koskevat tiedot heti, kun ne ovat käyneet tarpeettomiksi.**
- **Rekisteröidylle annettu toimintakielto tai muu Trafín tai poliisin tekemää hallinnollista toimenpidettä koskeva tieto 10 vuoden kuluttua siitä, kun päätös on saanut lainvoiman.**
- **Toiminnanharjoittelulupia koskevat tiedot 6 vuotta luvan peruuttamisesta tai luvan päättymisestä.**

7.3 Tietojen luovuttaminen Liikenneasioiden rekisteristä

Tietoja liikenneasioiden rekisteristä voidaan luovuttaa

- **rajapinnan kautta**
- **katseluyhteyden avulla**
- **muutoin sähköisesti**

Rajapinnoilla tarkoitetaan sähköisen tiedonsiirron mahdollistavaa tiedonsiirtoratkaisua kahden tai useamman tietojärjestelmän välillä.

Katseluyhteydellä tarkoitetaan esimerkiksi Trafín Oma asioinnin kautta tapahtuvaan tiedon luovuttamista ja viranomaisten välisessä tiedonvaihdoissa käytettäviä suorakäyttöratkaisuja.

Muutoin sähköisesti luovutettavilla tiedoilla tarkoitetaan esimerkiksi sähköpostitse luovutettavia tietoja.

Tietojen luovuttamisesta päätti Trafi.

LIIKENNEVÄLINEEN TIETOJEN SÄILYTYS

- **Liikennevälineeseen liittyvät henkilötiedot poistetaan 10 vuoden kuluttua siitä, kun liikenneväline on lopullisesti poistettu rekisteristä.**
- **Liikennevälineen tiedot säilytetään pysyvästi.**
- **Virheelliseksi todettu ja merkitty tieto voidaan säilyttää 5 vuotta virheen havaitsemisesta, jos tiedon säilyttäminen on tarpeen rekisteröidyn, muun asianosaisen tai rekisterinpitäjän oikeuksien turvaamiseksi.**

JOKAISELLA ON OIKEUS SAADA YKSITTÄISLUOVUTUKSENA

- **yritys- ja yhteisötunnuksen, yrityksen nimen tai lupatunnuksen perusteella tiedot toiminnanharjoittajaluvan**
 - haltijan nimestä ja yhteystiedoista
 - lupatunnuksesta
 - luvan voimassaoloajasta
 - vastuuhenkilön nimestä tai
- **jos toiminnanharjoittaja on luonnollinen henkilö, etu- ja sukunimen, henkilötunnuksen tai muun yksilöivän tunnuksen perusteella**
 - tiedot toiminnanharjoittajan nimestä
 - työyhteystiedoista
 - lupatunnuksesta
 - luvan voimassaoloajasta

NÄITÄ TIETOJA VOIDAAN LUOVUTTA MYÖS LIIKENTEN LIITTYVIIN TARKOITUKSIIN SEURAAVASTI:

- **liikennepalveluiden tarjoamiseen ja kehittämiseen**
- **mielipide- ja markkinatutkimukseen, suoramarkkinointiin sekä muuhun osoite- ja tietopalveluun**
 - asiakasrekisterin yhteystietojen ja liikennevälineen tietojen päivittämiseen
- **muihin vastaaviin rekisterinpitäjän hyväksymiin tarkoituksiin**

Luovutettuja tietoja saa käyttää vain siihen käyttötarkoitukseen, johon ne on luovutettu. Tietoja saa luovuttaa edelleen tai muuten antaa sivulliselle vain, jos siitä on säädetty laissa, luovutus perustuu Suomea sitovaan kansainvälisen sopimuksen velvoitteeseen tai Euroopan unionin lainsäädäntöön tai jos Trafi on antanut siihen luvan.

LIIKENNEVÄLINEEN KULJETTAMISEEN

tarvittavista oikeuksista tai muista henkilöluvan voimassa olosta ja laajuudesta voidaan antaa tietoa yksittäisluovutuksena etu- ja sukunimen, henkilötunnuksen tai muun yksilöivän tunnuksen perusteella.

AVOIMEN RAJAPINNAN KAUTTA VOIDAAN LUOVUTTA

- **tietoa toiminnanharjoittajaluvista**
 - luvan yksilöintitunnus
 - luvan haltijan nimi
 - toiminnanharjoittamiseen liittyvät yhteystiedot
 - illmoituksenvaraiseen toimintaan liittyvät yhteystiedot
- **liikenneasioiden rekisteriin tallennetut tiedot niin, että ne eivät ole yhdistettävissä luonnollisiin henkilöihin.**

LIIKENNEVÄLINEEN yksilöivän tunnisteen perusteella tiedot yksittäisluovutuksena voidaan luovuttaa

- **liikennevälineestä**
- **omistajasta ja haltijasta**
- **käyttäjän tai edustajan nimestä**
- **osoite- ja muista yhteystiedoista**
- **katsastuksista**
- **verotuksesta**
- **kiinnityksistä**
- **vakuutuksen ottajista**
- **liikennevälineen entisestä omistajasta tai haltijasta rajoitetusti.**

TIETOJEN LUOVUTTAMINEN KEHITYS- JA INNOVAATIOTOIMINTAAN

Tietoja Liikenneasioiden rekisteristä voidaan luovuttaa yksittäistapauksissa sellaista kehittämis- ja innovaatiotoimintaa varten, jonka tavoitteena on liikennejärjestelmän ja -palveluiden kehittäminen ja tarjoaminen, liikennejärjestelmää ja -palveluita koskevan tietoisuuden ja ymmärryksen lisääminen sekä liikenneturvallisuuden parantaminen ja liikenteen ympäristötavoitteiden saavuttamisen edistäminen.

Salassa pidettäviä tietoja saa luovuttaa ainoastaan henkilön suostumuksella tai sellaisessa muodossa, että niitä ei voida yhdistää yksittäiseen henkilöön. Rikos- tai sakkorekisteristä saatuja tietoja saa luovuttaa ainoastaan sellaisessa muodossa, että niitä ei voida yhdistää yksittäiseen henkilöön.

Kehitys- ja innovaatiotoimintaan tietoja pyytävän hakijan on toimitettava riittävä selvitys, jonka perusteella voidaan varmistua pyydettyjen tietojen tarpeellisuudesta käyttötarkoitusta huomioiden, tietojen turvallisesta käsittelystä ja hakijan luotettavuudesta.

Luovutettuja tietoja saa käyttää vain siihen käyttötarkoitukseen, johon ne on luovutettu. Tiedot on poistettava heti, kun ne eivät enää ole tarpeen käyttötarkoitusta varten. Tietoja ei saa luovuttaa edelleen.

HENKILÖN OMIEN TIETOJEN HALLINTA

Rekisteröidylle mahdollistetaan omien tietojen hakeminen ja kopioiminen toiseen tietojärjestelmään avoimen rajapinnan välityksellä koneluettavassa muodossa. Tämä ei koske sellaisia salassa pidettäviä tietoja, jotka on saatu rikos- tai sakkorekisteristä, eikä valvonta- ja seuraamustietoja.

TIETOJEN LUOVUTTAMINEN MUULLE VIRANOMAISALLE JA LAISSA SÄÄDETTYÄ TEHTÄVÄÄ HOITAVALLE

Toiselle viranomaiselle tai muulle laissa säädettyä tehtävää hoitavalle voidaan salassapitosäännösten estämättä luovuttaa sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä sille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi. Sellaisia salassapidettäviä tietoja, jotka on saatu rikos- tai sakkorekisteristä ei kuitenkaan luovuteta, ellei muualla laissa ole toisin säädetty.

Rekisteristä saadaan luovuttaa tietoja ulkomaan viranomaisille tai viranomaistehtäviä varten, jos luovuttaminen perustuu lakiin, Euroopan unionin lainsäädäntöön tai Suomea sitovaan kansainvälisen sopimuksen velvoitteeseen. Jos henkilötietoja siirretään ETA-alueen ulkopuolelle, Euroopan unionin yleisen tietosuojasetuksen V luvun edellytysten on täyttyvä. Liikenneasioiden rekisteristä tietoja saanut muu viranomainen saa luovuttaa tietoja edelleen samojen edellytysten täytyessä.

7.4 Tietojen luovuttamisen rajoittaminen Liikenneasioiden rekisteristä

TIEDONLUOVUTUKSEN RAJOITTAMINEN

Luonnollisella henkilöllä on oikeus kieltää henkilötietojensa luovuttaminen avoimen rajapinnan kautta tehtäviin tiedonluovutuksiin ja tietojen luovuttaminen liikenteeseen sekä innovaatio- ja kehitystoimintaan liittyviin tarkoituksiin.

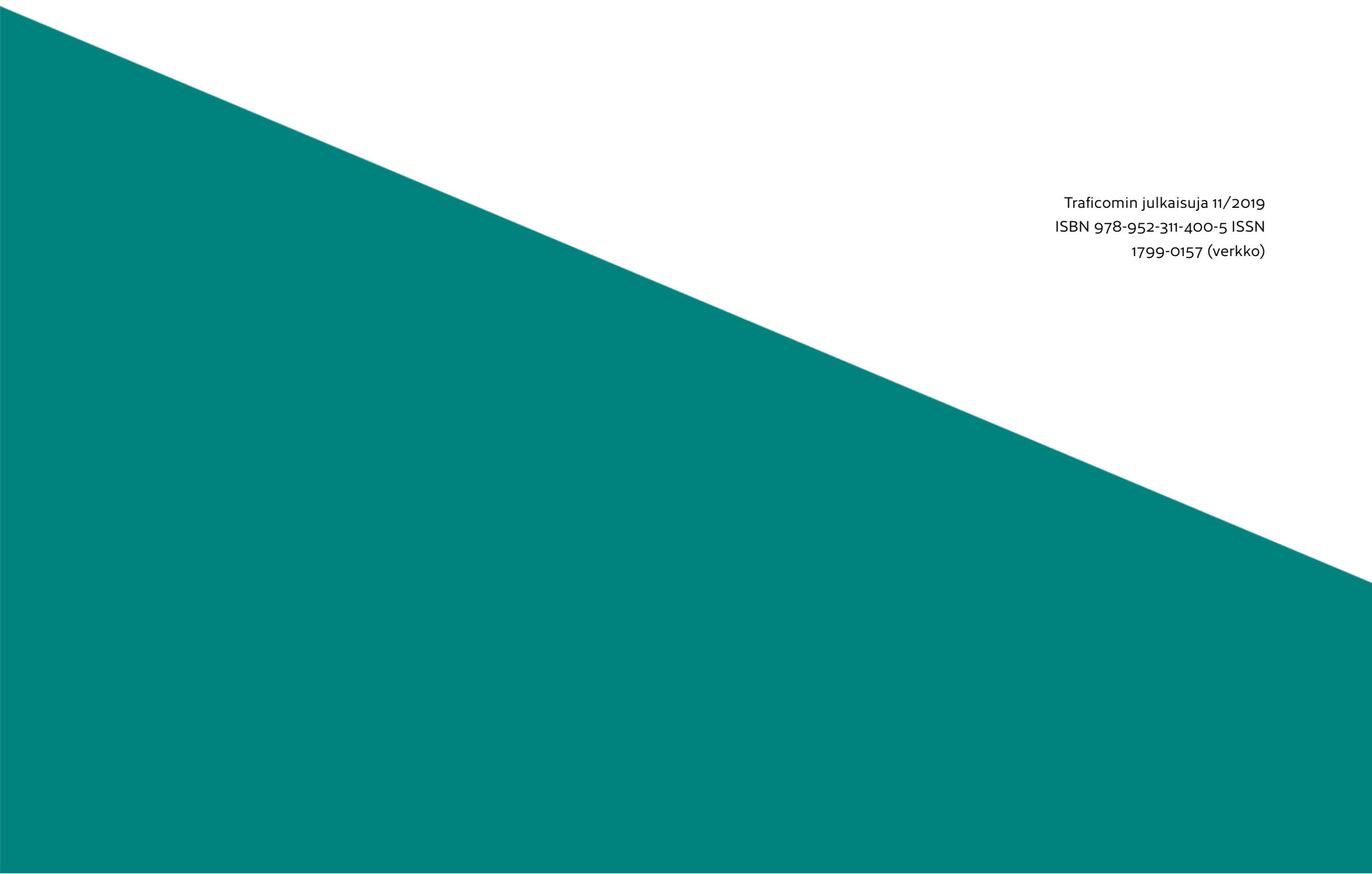
Lisäksi luonnollisella henkilöllä on oikeus kieltää yhteystietojensa luovuttaminen yksittäisluovutuksena tapahtuviin luovutuksiin.

Oikeushenkilöllä on oikeus kieltää tietojensa luovuttaminen kehitys- ja innovaatiotoimintaan säädettyihin tarkoituksiin.

Turvakiellon kohteena olevien tietojen käsittelystä säädetään väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 36 ja 37 §:ssä. Siirrettäessä turvakielto liikenneasioiden rekisteriin luovutusrajoitus laajennetaan kattamaan myös luonnollisen henkilön nimi.

Turvakielto ei estä tiedon luovuttamista viranomaiselle tai lakisääteisen tehtävän suorittamiseen.

Turvakiellon alaisen tiedon luovuttamisen yhteydessä on luovutuksen saajalle samalla ilmoitettava luovutusrajoituksesta sekä tietojen käyttöä ja suojausta koskevat rajoitukset.

A large teal-colored shape that starts at the top left corner and extends diagonally towards the bottom right corner, covering the lower half of the page.

Traficomin julkaisuja 11/2019
ISBN 978-952-311-400-5 ISSN
1799-0157 (verkko)